EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS LĒMUMS (ES) 2020/1306

(2020. gada 16. septembris)

par konkrētu riska darījumu ar centrālajām bankām pagaidu izslēgšanu no kopējās riska darījumu vērtības mēra saistībā ar Covid-19 pandēmiju (ECB/2020/44)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādnēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību ([1]), un jo īpaši tās 4. panta 1. punkta d) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 ([2]), un jo īpaši tās 500.b pantu,

tā kā:

(1) Ar Bāzeles III regulējumu ieviesa vienkāršu, pārskatāmu un uz risku nebalstītu sviras rādītāju, kas kalpotu kā papildu pasākums uz risku balstītām kapitāla prasībām. 2017. gada decembrī Bāzeles Banku uzraudzības komitejas (BBUK) publicētais sviras rādītāja standarts (turpmāk – "BBUK sviras rādītāja standarts") paredz, ka ārkārtas makroekonomiskos apstākļos jurisdikcija pēc saviem ieskatiem var uz laiku atbrīvot centrālās bankas rezerves no sviras rādītāja riska darījuma pasākuma, lai atvieglotu monetārās politikas īstenošanu.

(2) BBUK sviras rādītāja standarts Eiropas Savienības tiesību aktos pirmoreiz tika īstenots ar Regulu (ES) Nr. 575/2013. Regulas (ES) Nr. 575/2013 430. pants paredz, ka iestādes sniedz konkrētu informāciju par savu sviras rādītāju un tā komponentiem, savukārt minētās regulas 451. pants paredz, ka iestādes atklāj konkrētu informāciju attiecībā uz savu sviras rādītāju un pārmērīgas sviras riska pārvaldību.

(3) Regula (ES) Nr. 575/2013 tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/876 ([3]), lai cita starpā atspoguļotu BBUK sviras rādītāja standarta pārskatīšanu, ko veica nolūkā nodrošināt vienlīdzīgas konkurences apstākļus starptautiskā mērogā iestādēm, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, bet darbojas ārpus Savienības, kā arī nodrošināt, ka sviras rādītājs arī turpmāk efektīvi papildina uz risku balstītās pašu kapitāla prasības. Ar Regulu (ES) 2019/876 ieviesa sviras rādītāja prasību, lai papildinātu esošo sistēmu sviras rādītāja informācijas sniegšanai un atklāšanai. Ar minēto regulu arī tika ieviesta iespēja ārkārtas apstākļos uz laiku izslēgt konkrētus riska darījumus ar centrālajām bankām no iestādes kopējās riska darījumu vērtības mēra aprēķina, lai atvieglotu monetārās politikas īstenošanu. Šie grozījumi sviras rādītāja regulējumā, tostarp rīcības brīvība izslēgt konkrētus riska darījumus ar centrālajām bankām no kopējās riska darījumu vērtības mēra, stāsies spēkā 2021. gada 28. jūnijā.

(4) Regula (ES) Nr. 575/2013 tika papildus grozīta arī ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/873 ([4]), lai cita starpā nodrošinātu iespēju uz laiku izslēgt konkrētus riska darījumus ar centrālajām bankām no iestādes kopējās riska darījumu vērtības mēra aprēķina līdz 2021. gada 28. jūnijam, proti, pirms sāk piemērot sviras rādītāja prasības grozījumus, kas ieviesti ar Regulu (ES) 2019/876. Konkrēti, ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 500.b pantu

([1]) OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.
([2]) OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/876 (2019. gada 20. maijs), ar ko groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz sviras rādītāju, neto stabila finansējuma rādītāju, prasībām pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām, darījuma partnera kredītrisku, tirgus risku, riska darījumiem ar centrālajiem darījumu partneriem, riska darījumiem ar kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem, lieliem riska darījumiem, pārskatu sniegšanas un informācijas atklāšanas prasībām un Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 150, 7.6.2019., 1. lpp.).
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/873 (2020. gada 24. jūnijs), ar ko Regulas (ES) Nr. 575/2013 un (ES) 2019/876 groza attiecībā uz noteiktām korekcijām, kuras veicamas, lai reaģētu uz Covid-19 pandēmiju (OV L 204, 26.6.2020., 4. lpp.).

iestādei tiek ļauts izslēgt konkrētus riska darījumus ar iestādes centrālo banku no kopējās riska darījumu vērtības mēra, ja iestādes kompetentā iestāde pēc apspriešanās ar attiecīgo centrālo banku ir noteikusi un publiski paziņojusi, ka pastāv ārkārtas apstākļi, kas ir pamats izslēgšanai, lai atvieglotu monetārās politikas īstenošanu. Regulas (ES) Nr. 575/2013 500.b pants tiek piemērots no 2020. gada 27. jūnija.

(5) Lai gan finanšu tirgi kopš 2020. gada aprīļa ir stabilizējušies, obligāciju peļņas likmju kāpuma un kapitāla vērtspapīru cenu krituma dēļ finansēšanas nosacījumi euro zonā ir stingrāki nekā gada sākumā. Gan koronavīrusa izraisītās slimības (Covid-19) pandēmijas izraisītā situācija un no tās izrietošā un ilgstošā vajadzība pēc liela apjoma stimulējošās monetārās politikas pasākumiem, gan arī euro zonas tautsaimniecību trauslums un ievainojamība un monetārās politikas transmisija ar banku starpniecību pamato Eiropas Centrālās bankas (ECB) Padomes viedokli, ka Regulas (ES) Nr. 575/2013 500.b panta vajadzībām pastāv ārkārtas apstākļi, kas ir pamats konkrētu riska darījumu ar Eurosistēmas centrālajām bankām izslēgšanai no iestāžu kopējās riska darījumu vērtības mēra aprēķina uz laiku līdz 2021. gada 27. jūnijam, lai atvieglotu monetārās politikas īstenošanu.

(6) Riska darījumi, kurus var izslēgt, ir monētas un banknotes, kas ir likumīga valūta centrālās bankas jurisdikcijā, un aktīvi, kas ir prasījumi pret centrālo banku, tostarp centrālajā bankā turētās rezerves, ciktāl minētie riska darījumi ir būtiski transmisijai un tādējādi arī monetārās politikas īstenošanai. Šādi riska darījumi ietver noguldījumu iespējā turētus noguldījumus un Eurosistēmas rezervju kontos turētus atlikumus, tostarp obligāto rezervju prasību izpildei turētus līdzekļus. Riska darījumus, kas ir prasījumi pret centrālo banku un kas nav saistīti ar monetārās politikas īstenošanu, nebūtu jāizslēdz no kopējās riska darījumu vērtības mēra.

(7) Paredzams, ka konkrētu riska darījumu ar centrālajām bankām izslēgšana no kopējās riska darījumu vērtības mēra līdz 2021. gada 27. jūnijam saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 500.b pantu palīdzētu kredītiestādēm turpināt pildīt savu lomu reālās tautsaimniecības finansēšanā, vienlaikus saglabājot prudenciālās uzraudzības regulējuma galvenos elementus. Izslēgšana var mazināt iespējamos ierobežojumus saistībā ar ieviesto jauno prasību pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām, kas Eiropas Savienībā tika īstenota, ar Regulu (ES) 2019/876 grozot Regulu (ES) Nr. 575/2013, lai atspoguļotu kopējās zaudējumu absorbēšanas spējas standartu, un tiek piemērota no 2019. gada 28. jūnija. Lai gan sviras rādītāju nepiemēros līdz 2021. gada 28. jūnijam, konkrētu riska darījumu ar centrālajām bankām izslēgšana no kopējās riska darījumu vērtības mēra līdz minētajam datumam turklāt varētu būt lietderīga no skaidras finanšu informācijas sniegšanas viedokļa. Konkrēti, iestādes varētu atklāt savus sviras rādītājus, gan iekļaujot, gan arī neiekļaujot izslēgto riska darījumu ietekmi. Pēc sviras rādītāju piemērošanas no 2021. gada 28. jūnija šī informācija varētu būtu noderīga finanšu tirgus dalībniekiem, novērtējot iespējamos iestāžu sviras rādītājus nākotnē.

(8) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 500.b panta 2. punktu notika apspriešanās ar ECB, kas pilda savus monetārās politikas uzdevumus, par tādu ārkārtas apstākļu noteikšanu, kuri ir pamats izslēgšanai atbilstoši minētās regulas 500.b panta 1. punktam ([5]),

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Definīcijas

Šajā lēmumā lietotajiem terminiem ir tāda pati nozīme kā Regulā (ES) Nr. 575/2013 definētajiem terminiem, un tajā tiek piemērotas arī šādas definīcijas:

1) "Eurosistēma" ir "Eurosistēma", kas definēta Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādnē (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) ([6]);

2) "noguldījumu iespēja" ir noguldījumu iespēja, kas definēta Pamatnostādnē (ES) 2015/510 (ECB/2014/60);

3) "rezervju konts" ir rezervju konts, kas definēts Eiropas Centrālās bankas Regulā (EK) Nr. 1745/2003 (ECB/2003/9) ([7]);

4) "obligāto rezervju prasības" ir obligāto rezervju prasības, kas aprēķinātas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1745/2003 (ECB/2003/9);

([5]) https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ecb.pr200917~f3f03398d2.en.html

([6]) Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/510 (2014. gada 19. decembris) par Eurosistēmas monetārās politikas regulējuma īstenošanu (ECB/2014/60) (OV L 91, 2.4.2015., 3. lpp.).

([7]) Eiropas Centrālās bankas Regula (EK) Nr. 1745/2003 (2003. gada 12. septembris) par obligāto rezervju piemērošanu (ECB/2003/9) (OV L 250, 2.10.2003., 10. lpp.).

5) "nozīmīga uzraudzītā iestāde euro zonas dalībvalstī" ir tāda nozīmīgā uzraudzītā iestāde euro zonas dalībvalstī, kas definēta Eiropas Centrālās bankas Regulā (ES) Nr. 468/2014 (ECB/2014/17) ([8]).

2. pants

Ārkārtas apstākļu pastāvēšanas noteikšana

1. Regulas (ES) Nr. 575/2013 500.b panta 2. punkta vajadzībām ECB ir noteikusi, ka saskaņā ar tā otro un trešo daļu pastāv ārkārtas apstākļi, kas ir pamats minētās regulas 500.b panta 1. punkta pirmās daļas a) un b) punktā minēto riska darījumu ar centrālajām bankām izslēgšanai no kopējās riska darījumu vērtības mēra, lai atvieglotu monetārās politikas īstenošanu.

2. Attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 575/2013 500.b panta 1. punkta pirmās daļas b) punktā minētajiem riska darījumiem šā panta 1. punktā ECB noteikto piemēro tiem riska darījumiem ar Eurosistēmas centrālajām bankām, kas saistīti ar noguldījumu iespējā turētiem noguldījumiem vai ar rezervju kontos turētiem atlikumiem, tostarp obligāto rezervju prasību izpildei turētiem līdzekļiem.

3. ECB noteikto piemēro attiecībā uz jebkuru iestādi, kas ir nozīmīgā uzraudzītā iestāde euro zonas dalībvalstī.

3. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā piektajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Frankfurtē pie Mainas, 2020. gada 16. septembrī

ECB prezidente
Christine LAGARDE

([8]) Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) Nr. 468/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko izveido vienotā uzraudzības mehānisma pamatstruktūru Eiropas Centrālās bankas sadarbībai ar nacionālajām kompetentajām un norīkotajām iestādēm (VUM pamatregula) (ECB/2014/17) (OV L 141, 14.5.2014., 1. lpp.).